

ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍԱՄԲԼԵԱՅԻ

ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY

VANADZOR OFFICE

2001 Հայաստանի Հանրապետություն,

Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59

59 Tigran Metsi st.

Vanadzor, 2001, Republic of Armenia

Tel. (հեռ.) (374 322) 4 22 68

Fax (ֆաքս) (374 322) 4 12 36

E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2014- 14.05/ 180

14.05.2014 թ.

ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի քրեական պալատին
Դիմումատու՝

«Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի
Վանաձորի գրասենյակ» ՀԿ

Պետական ռեգիստրի վկայական
03 Ա 0704086

ՀՀ Լոռու մարզ, ք.Վանաձոր, 2001
Տիգրան Մեծի 59

Պատասխանողներ՝

ՀՀ Հատուկ քննչական ծառայություն
0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 5

ՀՀ գլխավոր դատախազություն
ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան փ. 5

ՎՃՌԱԲԵԿ ԲՈՂՈՔ

(ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանի 2014թ. մայիսի 5-ի որոշման դեմ)

2014թ. մայիսի 5-ին ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանը նախագահող դատավոր՝ Կ. Ղազարյանի (այսուհետ դատարան) քննության առնելով «Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի» Վանաձորի գրասենյակի (այսուհետ Կազմակերպություն) նախագահ Արթուր Սաքունցի վերաքննիչ բողոքը՝ ՀՀ Երևան Կենտրոն և Նորք-Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարանի 04.03.2014թ. որոշման դեմ, կայացրել է այն անբողջությամբ մերժելու մասին որոշում:

1. Գործի դատավարական նախապատմությունը

1.1. 2013թ. հոկտեմբերի 10-ին ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարի տեղակալ, «Հայոց արծիվներ» հասարակական կազմակերպության ղեկավար Խաչիկ Ասրյանը «Yerkir.am»-ի (լրատվական կայք) հետ զրույցի ժամանակ բռնության սպառնալիքներ է հնչեցրել ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Զարուհի Փոստանջյանի և նրա հարազատների նկատմամբ:

1.2. 2013թ. հոկտեմբերի 14-ին «Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակ» ՀԿ-ի (այսուհետ՝ կազմակերպություն) կողմից հաղորդում է ներկայացվել ՀՀ

գլխավոր դատախազին, որում, մասնավորապես նշվում է, որ Խ.Ասրյանի 2013թ. հոկտեմբերի 10-ին հայտարարությունը Ձ. Փոստանջյանի հասցեին սպառնալիք է, որը ՀՀ քրեական օրենսգրքի 137-րդ հոդվածի հատկանիշներով առաջացնում է պատասխանատվություն:

1.3. 2013թ. հոկտեմբերի 29-ին Ձ. Փոստանջյանը դիմում է ներկայացրել ՀՀ հատուկ քննչական ծառայության պետին հայտնելով այն մասին, որ միանում է Կազմակերպության 14.10.2013թ. հաղորդումին և խնդրել է ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ Խ. Ասրյանին պատասխանատվության ենթարկելու համար:

1.4. 2013թ. հոկտեմբերի 31-ին ՀՀ հատուկ քննչական ծառայության հատկապես կարևորագույն գործերով քննիչ Ս. Բաբայանի կողմից կայացվել է որոշում քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին:

1.5. 2013թ. նոյեմբերի 12-ին Կազմակերպության կողմից ներկայացվել է դիմում-բողոք ՀՀ գլխավոր դատախազություն, որով խնդրել էմ վերացնել նախաքննության մարմնի 2013թ. հոկտեմբերի 31-ին կայացրած քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին որոշումը և գործը ուղարկել նախաքննության:

1.6. 2013թ. նոյեմբերի 20-ին ՀՀ գլխավոր դատախազ Գևորգ Կոստանյանի կողմից կայացվել է որոշում բողոքը մերժելու մասին:

1.7. 2013թ. դեկտեմբերի 17-ին Կազմակերպության կողմից դիմում է ներկայացվել ՀՀ Երևան քաղաքի Կենտրոն և Նորք-Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարան պահանջելով, վերացնել ՀՀ հատուկ քննչական ծառայության քննիչ Ս. Ա. Բաբայանի 2013թ. հոկտեմբերի 31-ի քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին որոշումը և գործն ուղարկել նախաքննության:

1.8. 2014թ. մարտի 4-ին ՀՀ Երևան քաղաքի Կենտրոն և Նորք-Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարանի կողմից կայացվել է որոշում Կազմակերպության դիմումն ընդդեմ ՀՀ հատուկ քննչական ծառայության քննիչ Ս. Բաբայանի 2013թ. հոկտեմբերի 31-ի որոշումը վերացնելու պահանջը մերժելու մասին:

1.9. 2014թ. մարտի 4-ին Դատարանի կողմից կայացված որոշումը Կազմակերպությունում ստացվել է 2014թ. մարտի 11-ին:

1.10. 2014թ. մարտի 14-ին կազմակերպության կողմից ներկայացվել է վերաքննիչ բողոք 2014թ. մարտի 4-ի ՀՀ Երևան քաղաքի Կենտրոն և Նորք-Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարանի կողմից կայացված որոշման դեմ:

1.11. 2014թ. մայիսի 5-ին ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանը կայացրել է որոշում ներկայացված բողոքը մերժելու մասին (կայացված որոշումը Կազմակերպությունում ստացվել է 2014թ. մայիսի 8-ին¹):

2. ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանի եզրակացությունները

1. Տես կից 3-րդ փաստաթուղթը

(.....) Քննարկվող հանցակազմի պարտադիր հատկանիշներից է սպառնալիքի կոնկրետությունը, այսինքն այն հանգամանքի հստակությունը, թե ինչպիսի վնաս է սպառնում պատճառել հանցավորը, հանցակազմի մյուս պարտադիր հատկանիշը սպառնալիքի իրական լինելն է: Այն իրական է համարվում, երբ տուժողը բավարար հիմքեր է ունենում անհանգստանալու, վախենալու դրա իրականացումից, կարծում է, որ տրված սպառնալիքի իրականացումը հնարավոր է: Սպառնալիքի իրական լինելը որոշվում է, ինչպես օբյեկտիվ գնահատմամբ (սպառնալիքի բովանդակությունը, այն տալու եղանակը, դեպքի վայրը, ժամանակը, իրադարձությունը, հանցավորի անձը և այլն), այնպես էլ տուժողի սուբյեկտիվ ընկալումը հաշվի առնելով: Պետք է նկատի ունենալ, որ տուժողի սուբյեկտիվ ընկալումը ամեն դեպքում արարքի որակման համար ածանցյալ նշանակություն ունի, առաջնային օբյեկտիվ իրադարձության գնահատումն է: Քննարկվող հանցագործության սուբյեկտիվ կողմը բնութագրվում է միայն ուղղակի դիտավորությամբ, այսինքն հանցավորը պետք է գիտակցի, որ սպանությամբ, առողջությանը ծանր վնաս պատճառելով, կամ խոշոր չափի գույք ոչնչացնելու սպառնալիք է հայտնում, նախատեսի հանրության համար նրա վտանգավոր հետևանքները և ցանկանա դրանց վրա հասնելը: (.....)

3. Վերաքննիչ բողոքի հիմքերը, փաստարկները և պահանջը

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանված դատավարական նորմերի խախտման վերաբերյալ պնդումներ.

3.1 ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 17-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ «Քրեական հետապնդում իրականացնող մարմինը պարտավոր է ձեռնարկել սույն օրենսգրքով նախատեսված բոլոր միջոցառումները՝ գործի հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտման համար, պարզել ինչպես կասկածյալի և մեղադրյալի մեղավորությունը հիմնավորող, այնպես էլ նրանց արդարացնող, ինչպես նաև նրանց պատասխանատվությունը մեղմացնող և ծանրացնող հանգամանքները»:

3.1.1. Հետաքննության մարմինը չի ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ հաղորդման մեջ նշված հանգամանքները պարզելու համար, մասնավորապես Խ. Ասրյանը նյութերի նախապատրաստական փուլում չի հրավիրել բացատրություններ տրամադրելու համար այլ նախաքննության մարմինը որոշում կայացնելիս հիմք է ընդունել լրատվական միջոցներով Խ. Ասրյանի արած հայտարարությունները: Նախաքննության մարմնի կողմից Ջարուհի Փոստանջյանը բացատրություններ տալու նույնպես չի հրավիրվել, նրանից չի պարզաբանվել, թե Խ. Ասրյանի հրապարակային սպառնալիքներից բացի կային արդյո՞ք այլ սպառնալիքներ, որոնք չէին հրապարակվել լրատվական միջոցներով:

3.1.2. Քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին որոշման պատճառաբանական մասում ինչպես նաև ՀՀ վերաքննիչ դատարանը իրենց որոշումներում նշել են. «հանցակազմի մյուս պարտադիր հատկանիշը սպառնալիքի իրական լինելն է: Այն իրական է համարվում, երբ տուժողը բավարար հիմքեր է ունենում անհանգստանալու, վախենալու դրա իրականացումից

(...):Սպառնալիքի իրական լինելը որոշվում է ինչպես օբյեկտիվ իրադրության գնահատմամբ այնպես էլ տուժողի սուբյեկտիվ ընկալումը հաշվի առնելով»:

Նման մեկնաբանություն տալով նախաքննության մարմինը միայն լրատվական միջոցներով հրապարակված նյութերը ուսումնասիրելով հանգել է եզրակացության սպառնալիքի իրական լինելու վերաբերյալ, որի հետ կապված ՀՀ վերաքննիչ դատարանը նույնպես գտել է, որ նման նախաքննությունը նյութական կամ դատավարական իրավունքի խախտման չի հանգեցրել: Նախաքննության մարմինը պարտավոր էր բացատրություններ վերցնել Ձ. Փոստանջյանից պարզելու համար, նա սպառնալիքը իրական է համարում, թե ոչ և նա բավարար հիմքեր ունի սպառնալիքից անհանգստանալու և վախենալու, որ այն կարող է իրականանալ:

Ավելին՝ 2013թ. հոկտեմբերի 11-ին Ձ. Փոստանջյանը մտահոգվելով իր անվտանգության համար, դիմում է ներկայացրել ՀՀ ոստիկանության պետ Վ. Գասպարյանին, խնդրելով ապահովել իր և իր ընտանիքի անդամների անվտանգությունը: Ոստիկանապետը հիմնավոր համարելով Ձ. Փոստանջյանի մտահոգությունը, վերջինիս անվտանգությունը ապահովելու ուղղությամբ ձեռնարկել է համապատասխան միջոցներ:

2013թ. հոկտեմբերի 16-ին «azatutyun.am» լրատվական կայքում տեղադրվել է «Փոստանջյանը պահանջում է կալանավորել Խաչիկ Ասրյանին» վերնագրով տեսանյութը, որում ակնհայտ երևում է, թե ինչպես են ոստիկանության աշխատակիցները ապահովում Ձ. Փոստանջյանի անվտանգությունը²: Վերոգրյալից պարզ է դառնում, որ քննարկվող հանցակազմի պարտադիր հատկանիշ՝ սպառնալիքի իրական լինելն առկա է, քանի որ դրա բացակայության դեպքում ՀՀ ոստիկանապետը Ձ. Փոստանջյանի խնդրանքը կմերժեր և ոստիկանության աշխատակիցները չէին ապահովի նրա անվտանգությունը:

Համաձայն վերոհիշյալ մեկնաբանությունների, նախաքննության մարմինը պարտավոր էր օբյեկտիվ քննություն իրականացնել, որի կարևոր հանգամանքներից է համարվում գործով բոլոր մասնակիցներին բացատրություններ տալու հրավիրելը կամ, որոնց կողմից տրված տեղեկությունները կարող են էական նշանակություն ունենալ գործի արդարացի լուծման համար: Սույն գործի շրջանակներում՝ Խ. Ասրյանին բացատրություն տալու հրավիրելու արդյունքում վերջինս կարող էր հերքել կամ հաստատել Կազմակերպության կողմից ներկայացված հանցագործության մասին հաղորդման փաստերը, ինչպես նաև Ձ. Փոստանջյանին բացատրության հրավիրելու արդյունքում հնարավոր կլիներ պարզել, արդյոք քննարկվող հանցակազմում բացակայում է, թե առկա է սպառնալիքի իրական լինելու հանգամանքը, որը պարտադիր հատկանիշ է քննարկվող հանցակազմի համար:

3.1.3. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 27-րդ հոդվածի համաձայն՝ «հետաքննության մարմինը, քննիչը, դատախազը պարտավոր են իրենց իրավասության սահմաններում քրեական գործ հարուցել հանցագործության հատկանիշներ հայտնաբերելու յուրաքանչյուր դեպքում, օրենքով նախատեսված բոլոր միջոցառումները ձեռնարկել հանցագործություն կատարած անձանց և հանցագործության, ինչպես նաև դրա կատարման հանգամանքները բացահայտելու համար: (.....):

2 . (Տես՝ <http://www.azatutyun.am/content/article/25138581.html>):

Նախաքննության մարմնի կողմից ներկայացված հանցագործության մասին հաղորդման շրջանակներում չի ձեռնարկվել օրենքով նախատեսված բոլոր միջոցառումները հանցագործության, ինչպես նաև դրա կատարման հանգամանքները բացահայտելու համար, որը Դատարանի կողմից հաշվի չի առնվել:

Նախաքննության և դատաքննության մարմինների կողմից վերը թվարկված անգործության կամ դիտավորյալ գործողությունների արդյունքում չի ապահովվել ՀՀ Սահմանադրության 18-րդ և Եվրոպական կոնվեցիայի 13-րդ հոդվածներով երաշխավորված իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցների իրավունքը:

4. Ելնելով նախորդ կետի պատճառաբանությունից կարելի պնդել, որ ստորադաս դատարանների կողմից մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության կարևորագույն բաղադրիչը անտեսվել է:

Այսպես՝ ՀՀ Սահմանադրական դատարանը իր 2009թ. դեկտեմբերի 7-ի ՍԴՈ-844 որոշման 5-րդ կետում հայտնել է, որ մինչդատական վարույթում հետաքննություն և նախաքննություն մարմինների, (...) որոշումների և գործողությունների դատական բողոքարկման ինստիտուտը (ՀՀ քր. դատ. օրենսգրքի 278 հոդվածի 2-րդ մաս, 290 հոդված) որպես քրեական վարույթում անձի իրավունքների ու ազատությունների պաշտպանության միջոց կոչված է երաշխավորելու ՀՀ Սահմանադրության ինչպես 18 և 19 հոդվածներում, այնպես էլ 3, 14, 14.1, 16, 17 և անձի իրավունքների ու ազատությունների պաշտպանության սահմանադրաիրավական սկզբունքի գերակայությունն արտացոլող բազմաթիվ այլ հոդվածներում ամրագրված նորմերի կենսագործումը: Այն կոչված է ապահովելու անձի ինչպես սահմանադրական, այնպես էլ օրենքով երաշխավորված այլ իրավունքները, ազատությունները՝ վերոհիշյալ պետական մարմինների ու պաշտոնատար անձանց անօրինական (անիրավաչափ) որոշումներից ու գործողություններից և իրացվում է արդարադատական առանձնահատուկ գործառույթի՝ մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության միջոցով:

Վկայակոչված որոշմամբ դատարանը հայտնել է, որ «ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի, վերջինիս՝ «դատական վերահսկողությունը մինչդատական վարույթի նկատմամբ» վերտառությունը կրող 39-րդ գլխի նորմերի համալիր վերլուծությունը վկայում է, որ հետաքննության մարմինների, քննիչի, դատախազի և օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինների որոշումների և գործողությունների օրինականության վերաբերյալ բողոքների քննությունը, որպես մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության գործառույթ, ունի իր առանձնահատուկ խնդիրներն ու նպատակները, մասնավորապես՝ բողոքարկվող որոշումների և գործողությունների օրինականությունը (ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի և օրենսդրության այլ ակտերի պահանջներին համապատասխանությունը) ստուգելու արդյունքում պարզել անձի (կասկածյալի, մեղադրյալի, պաշտպանի, տուժողի, քրեական դատավարության այլ մասնակցի կամ այլ անձի) իրավունքների և ազատությունների խախտման փաստը և կայացնել համապատասխան որոշում՝ անձի իրավունքների և ազատությունների խախտումը

վերացնելու՝ վարույթն իրականացնող մարմնի պարտականության, կամ բողոքը մերժելու վերաբերյալ:

5. Վճռաբեկ բողոքի պահանջը.

Ելնելով վերոգրյալից և հիմք ընդունելով ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 404, 406, 407, 412 և 414² հոդվածների պահանջները՝

խնդրում եմ՝

վճռաբեկ բողոքն ընդունել վարույթ, բեկանել ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանի 2014թ. մայիսի 5-ի որոշումը և գործն ուղարկել նույն դատարան՝ նոր կազմով քննության:

Կից ներկայացնում եմ՝

1. ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանի 2014թ. մայիսի 5-ի որոշման պատճենը:
2. Վճռաբեկ բողոքի օրինակը, դատական ակտ կայացրած դատարանին, ՀՀ հատուկ քննչական ծառայությանը և ՀՀ գլխավոր դատախազություն ուղարկելու վերաբերյալ փոստային կտրոնների պատճենները:
3. ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարանի 2014թ. մայիսի 5-ի որոշումը 2014թ. մայիսի 8-ին ստանալը հավաստող փոստային ծրարի պատճենը:

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ՝

Կատարող՝ **Ա. Զալյան**
azalyan@hcav.am

Արթուր Սաքունց

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԵՐԱՔՆՆԻՉ ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ

0026, ք. Երևան Գ.Նժդեհի 23, հեռ. 44-88-94 էլ.փոստ. criminalcourt@arminco.com

N-ԴԴ-8- 4525/14

ԵԿԴ/0210/11/14

06 մայիսի 2014թ.

Բողոքաբեր Ա. Սաբունցին
/ք. Վանաձոր, Տիգրան-Մեծի 59/

Ուղարկվում է ՀՀ Վերաքննիչ քրեական դատարանի 05.05.2014թ. կայացրած
որոշման օրինակը:

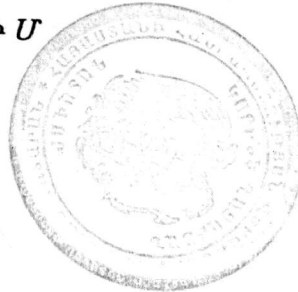
Առդիր որոշումը 1 օրինակից:

ԴԱՏԱՎՈՐԻ ՕԳՆԱԿԱՆ

Մ. ՈՒՂՈՒՄՅԱՆ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

Գործ Հ ԵԿԴ/0210/11/14
Երևան

05.05.2014թ.

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՔՆՆԻՉ
ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԸ ՀԵՏԵՎՅԱԼ ԿԱԶՄՈՎ**

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ ԴԱՏԱՎՈՐ՝ Կ. ՂԱԶԱՐՅԱՆ
Քարտուղարությամբ՝ **Ա. Զուլհալյանի**
Ս. Ուղումյանի
ՄԱՍՆԱԿՅՈՒԹՅԱՄԲ՝
Բողոքաբեր՝ Ա. Սաքունցի

Դռնբաց դատական նիստում Արթուր Սաքունցի վերաքննիչ բողոքի հիման վրա դատական ստուգման ենթարկելով <<Քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին քննիչ Ս.Բաբայանի 31.10.2013թ. որոշման դեմ <<Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակ>> ՀԿ նախագահ Ա. Սաքունցի դիմումը քննության առնելու մասին>> Երևանի Կենտրոն և Նորք-Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարանի /այսուհետ՝ Դատարան/՝ 04.03.2014թ. որոշման օրինականության և հիմնավորվածության հարցը

Պ Ա Ր Զ Ե Յ

1. Գործի դատավարական նախապատմությունը և փաստական հանգամանքները.

14.10.2013թ. Արթուր Սաքունցը գրությամբ դիմել է ՀՀ Գլխավոր դատախազին, որով խնդրել է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 137 հոդվածի հատկանիշներով հարուցել քրեական գործ և ՀՀ Երիտասարդության և սպորտի հարցերի նախարարի տեղակալ Խաչիկ Ասրյանին ենթարկել պատասխանատվության վերջինիս կողմից 10.10.2013թ. <<Yerkir.am>> լրատվական կայքում հրապարակված հայտարարությամբ ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Զարուհի Փոստանջյանին և նրա հարազատներին ուղղված բռնության սպառնալիքներ տալու համար:

Արթուր Սաքունցի դիմումի հիման վրա նյութերի նախապատրաստումը հանձնարարվել է ՀՀ Հատուկ քննչական ծառայությանը:

29.10.2013թ. ստացվել է ՀՀ ՀՔԾ պետին ուղղված՝ ՀՀ ԱԺ «Ժառանգություն» խմբակցության ղեկավար Ջարուհի Փոստանջյանի թիվ ԺԽ-Ե-0287/13 դիմումը, որում նա հայտնել է, որ միանում է Արթուր Սաքունցի կողմից հանցագործության մասին հաղորդմանը և խնդրում ձեռնարկել անհապաղ միջոցներ Խաչիկ Ասրյանին պատասխանատվության կանչելու համար:

Նյութերի նախապատրաստման ընթացքում պարզվել է, որ 10.10.2013թ. Խաչիկ Ասրյանը, <<Yerkir.am>> լրատվական կայքի լրագրողի հետ գրույցի ընթացքում, անդրադառնալով ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Ջարուհի Փոստանջյանի կողմից ԵԽԽԿ-ում ՀՀ Նախագահին ուղղված հարցին, բառացիորեն հայտարարել է. <<...ցանկանում է, որ իր խոսքերը լինեն ավելի կոշտ, կոպիտ և այն ուղղում է ոչ թե Ջարուհի Փոստանջյան քաղաքացուն, ոչ թե Ջարուհի Փոստանջյան կնոջը, ոչ թե Ջարուհի Փոստանջյան մորը, այլ՝ «ումն Ջարուհի Փոստանջյան» քաղաքական գործչին...>>: Ապա Խաչիկ Ասրյանը շարունակել է. <<Նույն Ջարուհի Փոստանջյանին խարույկի վրա կենդանի պետք է այրել, ոչ թե որպես Ժաննա դ'Արկի, այլ՝ որպես Ռամիլ Սաֆարովի>>:

Խաչիկ Ասրյանի վերը նշված հայտարարությունը <<Yerkir.am>> լրատվական կայքում հրապարակվել է 10.10.2013թ., ժամը 16:20-ին: Ժամեր անց, 11.10.2013թ., վերջինս, պարզաբանելով իր արտահայտած միտքը, զանգվածային լրատվության միջոցներով նոր հայտարարություն է տարածել, որում բառացիորեն նշել է. <<Հայտնում եմ, որ Ջարուհի Փոստանջյանին խարույկի վրա այրելու վերաբերյալ հեղինակավոր էլեկտրոնային yerkir.am կայքում արտահայտած իմ խոսքերը բացառապես փոխաբերական իմաստ են արտահայտել՝ Ջարուհի Փոստանջյանների մեջ հայոց պետականության հանդեպ ունեցած իրենց կենսական ու կենցաղային ասելությունը վերացնելու ու ընդհանուր առմամբ Ջարուհի Փոստանջյանին սթափեցնելու, այլ պարզապես նույնպես, նմանատիպ սխալներ չկրկնելու համար: Խոսքերիս չափազանցված խստությունն աննպատակ չի եղել, քանզի ես նկատի եմ ունեցել խարույկի վրա այրել ոչ թե Ջարուհի Փոստանջյանի ֆիզիկական մարմինը, այլ նրա կատարած արարքը, երևույթը>>:

26.10.2013թ. Խաչիկ Ասրյանը <<News.am>> լրատվական կայքում կրկին հայտարարություն է տարածել այն մասին, որ. <<...որևէ մեկը, լինի իզական, թե արական սեռի, ով այսուհետև ևս փորձի օտար պետություններում իմ պետության, իմ ժողովրդի, իմ նախագահի պատիվն ու արժանապատվությունը ոտնահարել, արժանանալու է ավելի կոշտ և կոպիտ պատասխանների ու գործողությունների, որոնք ես հիմա չեմ մանրամասնի>>:

Արթուր Սաքունցի, Ջարուհի Փոստանջյանի դիմումների քննարկման և զանգվածային լրատվության միջոցներով տարածված Խաչիկ Ասրյանի հայտարարությունների ուսումնասիրման արդյունքում պարզվել է, որ վերջինիս արարքում բացակայում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 137 հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված սպանության, առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու կամ գույք ոչնչացնելու սպառնալիք տալու հանցակազմը՝ հետևյալ պատճառներով.

Վերոգրյալի հիման վրա, պատճառաբանելով, որ պետության բարձրագույն գործադիր մարմնի ներկայացուցչի փոխնախարարի կողմից զանգվածային լրատվության միջոցով հրապարակային արված վերը նշված արտահայտությունները սպանության կամ առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու իրական սպառնալիք չեն հանդիսացել, դրանք իրականացնելու իրական վտանգ չի եղել, քննիչը 31.10.2013թ. որոշմամբ մերժել է քրեական գործ հարուցելը՝ Խաչիկ Ասրյանի արարքում ՀՀ քրեական օրենսգրքի 137 հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հանցակազմի բացակայության հիմքով:

20.12.2013թ. Արթուր Մաքունցը դիմում է ներկայացրել Դատարան՝ խնդրելով վերացնել քննիչի 31.10.2013թ. որոշումը և գործն ուղարկել նախաքննության:

Դատարանի 04.03.2014թ. որոշմամբ Ա. Մաքունցի բողոքը մերժվել է:

2. Վերաքննիչ բողոքի հիմքերը և հիմնավորումները.

Ա. Մաքունցը, վկայակոչելով ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 17, 27, 41, 278 հոդվածների դրույթները, իր վերաքննիչ բողոքում նշել է, որ հետաքննության մարմինը չի ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ հաղորդման մեջ նշված հանգամանքները պարզելու համար, մասնավորապես՝ Խ. Ասրյանին նյութերի նախապատրաստական փուլում չի հրավիրել բացատրություններ տալու համար, որոշում կայացելիս հիմք է ընդունել լրատվական միջոցներով նրա արած հայտարարությունները: Ջարուհի Փոստանջյանը նույնպես նախաքննական մարմնի կողմից ընդհանուր առմամբ հրավիրվել բացատրություններ տալու համար, նրանից չի պարզաբանվել, թե Խ. Ասրյանի հրապարակային սպառնալիքներից բացի եղել են արդյոք այլ սպառնալիքներ, որոնք չեն հրապարակվել լրատվական միջոցներով:

Նախաքննության մարմինը չէր կարող միայն լրատվական միջոցներով հրապարակված նյութերն ուսումնասիրելով գալ եզրակացության սպառնալիքի իրական լինելու վերաբերյալ: Նախաքննության մարմինը պարտավոր էր բացատրություններ վերցնել Ջ. Փոստանջյանից՝ պարզելու համար, թե նա սպառնալիքն իրական է համարում, թե ոչ և նա բավարար հիմքեր ունի սպառնալիքից անհանգստանալու ու վախենալու, որ այն կարող է իրականանալ:

11.10.2013թ. Ջ. Փոստանջյանը, մտահոգվելով իր անվտանգության համար, դիմում է ներկայացրել ՀՀ Ոստիկանության պետ Վ. Գասպարյանին՝ խնդրելով ապահովել իր և իր ընտանիքի անդամների անվտանգությունը: Ոստիկանապետը հիմնավոր համարելով Ջ. Փոստանջյանի մտահոգությունը՝ վերջինիս անվտանգությունն ապահովելու ուղղությամբ ձեռնարկել է համապատասխան միջոցներ, ինչից պարզ է դառնում, որ քննարկվող հանցակազմի պարտադիր հատկանիշ՝ սպառնալիքի իրական լինելն առկա է, քանի որ դրա բացակայության դեպքում ոստիկանապետը Ջ. Փոստանջյանի խնդրանքը կմերժեր ու ոստիկանության աշխատակիցները չէին ապահովի նրա անվտանգությունը:

Նախաքննության մարմինը պարտավոր էր օբյեկտիվ քննություն իրականացնել, որի կարևոր հանգամանքներից է համարվում գործով բոլոր մասնակիցներին բացատրություններ տալու հրավիրելը, որոնց կողմից տրված տեղեկությունները կարող են էական նշանակություն ունենալ գործի արդարացի լուծման համար: Խ. Ասրյանին բացատրություն տալու հրավիրելու արդյունքում վերջինս կարող էր հերքել կամ հաստատել ՀԿ-ն կողմից ներկայացված հանցագործության մասին հաղորդման փաստերը, ինչպես նաև Ջ. Փոստանջյանին բացատրության հրավիրելու արդյունքում հնարավոր կլիներ պարզել, արդյոք քննարկվող հանցակազմում բացակայում է, թե առկա է սպառնալիքի իրական լինելու հանգամանքը, որը պարտադիր հատկանիշ է քննարկվող հանցակազմի համար:

Նախաքննության և դատաքննության մարմինների կողմից վերը թվարկված անգործության կամ դիտավորյալ գործողությունների արդյունքում չի ապահովվել ՀՀ Սահմանադրության 18 ու ՄԻԵԿ-ի 13 հոդվածներով երաշխավորված իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցների իրավունքը:

Դատարանը վկայակոչելով ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 27 և 55 հոդվածները հանգել է այն հետևության, որ քննիչն ինքն է իր իրավասության սահմաններում կատարում լրիվ,

բազմակողմանի և օբյեկտիվ քննության, ընդունում ինքնուրույն որոշումներ ու ուղղություն տալիս քննությանն ու իր հայեցողությամբ կատարում անհրաժեշտ քննչական անհետաձգելի գործողություններ: Դատարանը նշված մեկնաբանությամբ հակասել է ՀՀ ձևավորված իրավակիրառ պրակտիկային: /տես՝ ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 07.12.2009թ. ՄԴՕ-844 որոշման 5-րդ կետը/

Ելնելով վերոգրյալից և հիմք ընդունելով ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 209, 376, 378 և 381 հոդվածների պահանջները՝ բողոքաբերը խնդրել է բեկանել Դատարանի 04.03.2014թ. որոշումը, ընդունել նոր դատական ակտ, վերացնել քննիչի 31.10.2013թ. քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին որոշումը:

3. Վերաքննիչ դատարանի պատճառաբանությունները և եզրահանգումը.

Վերաքննիչ բողոքում նշված հիմքերի և հիմնավորումների սահմաններում վերլուծելով գործի նյութերը, Վերաքննիչ դատարանը հանգում է այն հետևության, որ բողոքը քննության առնելիս Դատարանի կողմից թույլ չեն տրվել նյութական և դատավարական իրավունքի այնպիսի խախտումներ, որոնք կհանգեցնեին դատական սխալի և հիմք կհանդիսանային կայացրած որոշումը բեկանելու համար:

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 17 հոդվածի համաձայն, քրեական հետապնդում իրականացնող մարմինը պարտավոր է ձեռնարկել օրենքով նախատեսված բոլոր միջոցառումները՝ գործի հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտման համար, մինչդեռ ի խախտումն նշված պահանջի՝ հետաքննական մարմնի կողմից պատշաճ քննություն չի կատարվել և չեն պարզվել գործի ճիշտ լուծման համար էական նշանակություն ունեցող մի շարք հանգամանքներ:

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 103 հոդվածի 1-ին մասի համաձայն, քրեական վարույթն իրականացնող մարմնի գործողություններն ու որոշումները կարող են սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով բողոքարկվել դատավարության մասնակիցների կողմից: Քննիչի և հետաքննության մարմնի աշխատակցի գործողությունները և որոշումները կարող են բողոքարկվել համապատասխան դատախազին, դատարանին՝ վերադաս դատարան: Նշված օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում քրեական հետապնդման մարմնի գործողություններն ու որոշումները կարող են բողոքարկվել դատարան:

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 175 հոդվածի համաձայն, քրեական գործ հարուցելու՝ նույն օրենսգրքով նախատեսված առիթների և հիմքերի առկայության դեպքում դատախազը, քննիչը, հետաքննության մարմինը, իրենց իրավասության շրջանակներում, պարտավոր են քրեական գործ հարուցել, ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 176 հոդվածի համաձայն՝ քրեական գործ հարուցելու առիթներն են՝ 1) հանցագործությունների մասին ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց հաղորդումները՝ ուղղված հետաքննության մարմնին, քննիչին, դատախազին. 2) հանցագործությունների մասին լրատվության միջոցների հաղորդումները. 3) հետաքննության մարմնի, քննիչի, դատախազի, դատարանի, դատավորի կողմից հանցագործության մասին տվյալների, հանցագործության նյութական հետքերի և հետևանքների հայտնաբերումը՝ իրենց լիազորություններն իրականացնելիս:

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 180 հոդվածի համաձայն, հանցագործությունների մասին հաղորդումները պետք է քննարկվեն և լուծվեն անհապաղ, իսկ գործ հարուցելու առիթի օրինականությունը և հիմքերի բավարար լինելն ստուգելու անհրաժեշտության դեպքում՝ դրանց

ստացման պահից 10 օրվա ընթացքում, իսկ նույն հոդվածի 2-րդ մասը սահմանում է, որ նշված ժամկետում կարող են պահանջվել լրացուցիչ փաստաթղթեր, բացատրություններ, այլ նյութեր, ինչպես նաև կարող է կատարվել դեպքի վայրի գնություն, հանցագործություն կատարելու կետից հեռավոր վայրերում կրեմերի սովորական դեպքում կարող են բերման և անձնակազմի խուզարկության ենթարկվել անձինք, հետազոտման համար վերցվել նմուշներ, նշանակվել փորձաքննություն:

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 181 հոդվածի համաձայն, հանցագործության մասին տեղեկություն ստանալու յուրաքանչյուր դեպքում ընդունվում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝ 1) քրեական գործ հարուցելու մասին. 2) քրեական գործ հարուցելը մերժելու մասին. 3) հաղորդումն ըստ ենթակայության հանձնելու մասին:

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 278 հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն, դատարանը սույն օրենսգրքով սահմանված դեպքերում և կարգով քննում է հետաքննության մարմինների, քննիչի, դատախազի և օպերատիվ հետախուզական գործողություն իրականացնող մարմինների որոշումների և գործողությունների օրինականության վերաբերյալ բողոքները:

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 290 հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ հետաքննության մարմնի աշխատակցի, քննիչի, դատախազի, օպերատիվ-հետախուզական գործողություններ իրականացնող մարմինների՝ սույն օրենսգրքով նախատեսված որոշումների և գործողությունների օրինական և հիմնավոր չլինելու դեմ բողոքները դատարան կարող են ներկայացվել կասկածյալի, մեղադրյալի, պաշտպանի, տուժողի, քրեական դատավարության մասնակիցների, այլ անձանց կողմից, որոնց իրավունքները և օրինական շահերը խախտվել են այդ որոշումներով և գործողություններով:

Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն հոդվածի առաջին մասում նշված անձինք իրավունք ունեն նաև դատարան բողոքարկել հանցագործությունների վերաբերյալ հաղորդումներն ընդունելուց, քրեական գործ հարուցելուց հետաքննության մարմնի, քննիչի և դատախազի հրաժարվելը, ինչպես նաև քրեական գործը կասեցնելու, կարճելու կամ քրեական հետապնդումը դադարեցնելու մասին որոշումները՝ սույն օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում:

Նույն հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն՝ բողոքը ճանաչելով հիմնավորված՝ դատավորը որոշում է կայացնում անձի իրավունքների և ազատությունների խախտումը վերացնելու՝ վարույթն իրականացնող մարմնի պարտականության մասին: Գտնելով, որ բողոքարկված գործողությունները կատարված են օրենքին համապատասխան և անձի իրավունքները կամ ազատությունները խախտված չեն՝ դատարանը որոշում է կայացնում բողոքը մերժելու մասին:

ՀՀ քրեական օրենսգրքի 137 հոդվածի 1-ին մասի համաձայն, հանցագործություն է համարվում սպանության, առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու կամ խոշոր չափի գույք ոչնչացնելու սպառնալիքը, եթե այդ սպառնալիքն իրականացնելու իրական վտանգ է եղել:

Քննարկվող հանցակազմի պարտադիր հատկանիշներից է սպառնալիքի կոնկրետությունը, այսինքն՝ այն հանգամանքի հստակությունը, թե ինչպիսի վնաս է սպառնում պատճառել հանցավորը, հանցակազմի մյուս պարտադիր հատկանիշը սպառնալիքի իրական լինելն է: Այն իրական է համարվում, երբ տուժողը բավարար հիմքեր է ունենում անհանգստանալու, վախենալու դրա իրականացումից, կարծում է, որ տրված սպառնալիքի իրականացումը հնարավոր է: Սպառնալիքի իրական լինելը որոշվում է ինչպես օբյեկտիվ իրադրության

գնահատմամբ /սպառնալիքի բովանդակությունը, այն տալու եղանակը, դեպքի վայրը, ժամանակը, իրադրությունը, հանցավորի անձը և այլն/, այնպես էլ տուժողի սուբյեկտիվ ընկալումը հաշվի առնելով: Պետք է նկատի ունենալ, որ տուժողի սուբյեկտիվ ընկալումն ամեն դեպքում արարքի որակման համար ածանցյալ նշանակություն ունի, առաջնայինն օբյեկտիվ իրադրության գնահատումն է:

Քննարկվող հանցագործության սուբյեկտիվ կողմը բնութագրվում է միայն ուղղակի դիտավորությամբ: Այսինքն՝ հանցավորը պետք է գիտակցի, որ սպանության, առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու կամ խոշոր չափի գույք ոչնչացնելու սպառնալիք է արտահայտում, նախատեսի հանրության համար դրա վտանգավոր հետևանքները և ցանկանա դրանց վրա հասնելը:

Տվյալ դեպքում, նախաքննությամբ հիմնավորվել և հաստատվել է, որ պետության բարձրագույն գործադիր մարմնի ներկայացուցչի՝ փոխնախարարի կողմից զանգվածային լրատվության միջոցով հրապարակային արված վերը նշված արտահայտությունները սպանության կամ առողջությանը ծանր վնաս պատճառելու իրական սպառնալիք չեն հանդիսացել, դրանք իրականացնելու իրական վտանգ չի եղել, նյութերի քննության ընթացքում քննիչը պահպանել է պահանջվող դատավարական կանոնները, կատարել է նյութերի բազմակողմանի, լրիվ ու օբյեկտիվ քննություն, ինչը թույլ է տվել նրան հանգելու համապատասխան հետևության՝ որոշում կայացնել գործի հարուցումը մերժելու մասին:

Դատարանը, ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 290 հոդվածի կարգով քննության առնելով բողոքը, պատճառաբանելով, որ քննիչը ձեռնարկել է բոլոր հնարավոր և անհրաժեշտ գործողությունները ստուգելու նպատակով, արդյոք Խ. Ասրյանի գործողություններում առկա են հանցագործության հատկանիշներ, թե ոչ, որի արդյունքում պարզվել է, որ վերջինիս կողմից լրատվության միջոցով արված արտահայտությունները սպանության կամ առողջության ծանր վնաս պատճառելու իրական սպառնալիքներ չեն պարունակում, դրանք հնչեցվել են ոչ թե կոնկրետ անձի, այլ երևույթի վերաբերյալ, բացի այդ, Ս. Սաքունցի կողմից չեն ներկայացվել բավարար հիմնավորումներ՝ քննիչի կողմից նյութերի քննության ընթացքում պատգամավոր Ջ. Փոստանջյանի իրավունքներն ու ազատություններն խախտելու որևէ դրսևորման վերաբերյալ և իրավացիորեն որոշում է կայացրել բողոքը մերժելու մասին:

Վերաքննիչ դատարանը գտնում է, որ Դատարանի 04.03.2014թ. դատական ակտը հիմնավոր է և բողոքում նշված պատճառաբանությունները չեն կարող հիմք հանդիսանալ այն բեկանելու համար, հետևաբար վերաքննիչ բողոքը պետք է մերժել:

ՀՀ Վերաքննիչ քրեական դատարանը՝ ղեկավարվելով ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 103, 290, 393-394 հոդվածներով,

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

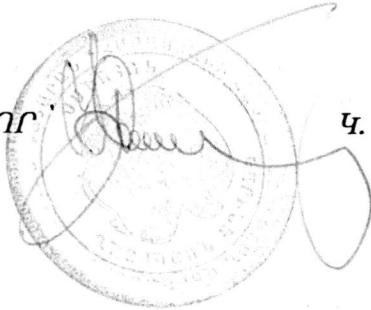
Արթուր Սաքունցի վերաքննիչ բողոքը մերժել:

Երևանի Կենտրոն և Նորք-Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարանի 04.03.2014թ. որոշումը՝ «քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին քննիչ Ս. Բարայանի 31.10.2013թ. որոշման դեմ <<Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի Վանաձորի

գրասենյակ>> ՀԿ նախագահ Ա. Սաքունցի ղեկավար քննության առնելու մասին>>, թողնել օրինական ուժի մեջ:

Որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ Վճարելի դատարան՝ այն ստանալու պահից 15-օրյա ժամկետում:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ ԴԱՏԱՎՈՐ

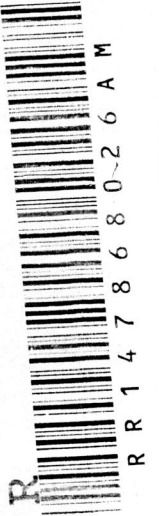
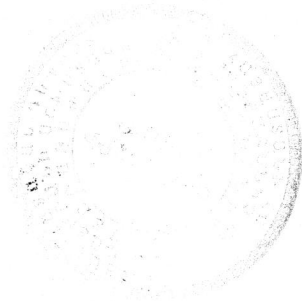

Կ. ՂԱԶԱՐՅԱՆ

16 1/2
J. L. ...
23

...
...
59.

9-69102011119